

VISIETEKST

OMKADERING

Als sportsector zetten we voluit in op een positieve, veilige en ethische sportomgeving waarin kinderen en jongeren zich op persoonlijk en sportief vlak ten volle kunnen ontwikkelen en ontplooien. Een sterke visie op het voorkomen en aanpakken van pesten speelt daarbij een belangrijke en noodzakelijke rol. Binnen de (competitieve) sport wordt winnen vaak vooropgesteld. Dat mag echter nooit het welzijn van het kind in het gedrang brengen of, meer specifiek, pesten in de hand werken. Pesten is een ingrijpende vorm van geweld waarmee ook minderjarige sporters in Vlaamse sportorganisaties te maken krijgen. Het is kwetsend, schadelijk en soms zelfs levensbedreigend. We keuren elke vorm van pesten volmondig af en zeggen daarom Time Out tegen Pesten.

WAT IS PESTEN?

Pesten is het **regelmatig** en **langdurig** lastigvallen van iemand, met de bedoeling die persoon fysieke of emotionele **schade toe te brengen**. Er is sprake van een **ongelijke machtsverhouding** tussen de pestende sporter en de gepeste sporter. Bij een pestgeval zijn de volgende **actoren** betrokken: pester, gepeste, meelopers, verdedigers en neutrale omstaanders.

Iemand kan om allerlei **redenen** gepest worden: slechte of uitzonderlijk goede sportprestaties, etnische afkomst, socio-economische factoren, uitzonderlijke eigenschappen, manier van spreken, houding, kledij ...

Pesten kan verschillende **vormen** en combinaties ervan aannemen: verbaal (kwetsende opmerkingen maken, schelden, dreigende taal gebruiken, haat zaaien), fysiek (slaan, schoppen, duwen), materieel (uitrusting van een andere sporter beschadigen of stelen), of sociaal (uitsluiten, roddels of geruchten verspreiden). **Cyberpesten** is een vorm van pesten waarbij gebruik gemaakt wordt van digitale middelen, zoals sociale media, e-mails, websites en sms'en. Cyberpesten ligt in het verlengde van gewoon pesten en kan ook buiten de sportomgeving verdergaan.

De **gevolgen** van pestgedrag kunnen voor jonge sporters op uiteenlopende manieren tot uiting komen: neerslachtigheid, gedaalde trainingsmotivatie, verminderde sportprestaties of afhaken om het pestgedrag te vermijden.

EEN PESTVRIJE SPORTOMGEVING CREEREN

Het creëren van een pestvrije sportomgeving kan niet losgekoppeld worden van het werken aan het algemeen welbevinden van jonge sporters en een breder ethisch beleid. Het vraagt om een breed engagement waarin zowel aandacht gaat naar **kwaliteitsbevordering** en **preventie** als naar adequaat en gepast **reageren**. In sportorganisaties dragen **sportbestuurders** en **-begeleiders** een uitgesproken verantwoordelijkheid om een pestvrije omgeving te creëren en te behouden

KWALITEIT ZORGT VOOR EEN POSITIEF KLIMAAT

Het kwaliteitsniveau, gericht op het creëren van een positieve sfeer van respect en verbondenheid, is de eerste stap richting een pestvrije sportomgeving. In een **tolerante en open omgeving** waar iedereen meetelt, zichzelf kan zijn, zijn ding kan zeggen en doen, en waar samenhang heerst, krijgt pesten geen kans om te groeien.

PREVENTIE VOORKOMT PESTGEDRAG

Het preventieniveau bouwt verder op het kwaliteitsniveau, en gaat dieper in op het voorkomen van pesten. Sporters moeten duidelijk weten dat pestgedrag niet kan. Een **gedragscode** is een belangrijk preventief beleidsinstrument tegen pesten. Het is een bundeling van afspraken en maakt duidelijk wat gewenst en ongewenst gedrag is, en helpt zo pestgedrag te voorkomen.

Een pestvrije sportomgeving heeft behoefte aan een laagdrempelig **aanspreekpunt** en een duidelijke **meldingsprocedure** die bekend zijn bij iedereen in een sportorganisatie. Melden is positief en betekent hulp zoeken voor jezelf of iemand anders. Melden hoort geen taboe te zijn en moet gestimuleerd worden bij iedereen in een sportorganisatie.

REACTIE DOET HET PESTEN STOPPEN

Het reactieniveau bouwt verder op het preventieniveau en bepaalt hoe binnen een sportorganisatie met pestgevallen wordt omgegaan. Pesten valt nooit volledig uit te sluiten en iedereen in een sportorganisatie moet weten hoe hij/zij adequaat en gepast kan reageren als er zich een pestgeval voordoet. Wanneer een pestgeval vastgesteld wordt, is het noodzakelijk om onmiddellijk en kortdurend te reageren, zodat het gedrag stopt. Op lange termijn is bij een pestgeval een **herstelgerichte aanpak** opportuun.

NAMENS HET STRATEGISCH LEREND NETWERK ETHIEK

